

دکتر احمد ضابطی جهرمی

پژوهش‌ها و آثار بیشترهای سینمایی

گزیده مقالات و گفتارها (۱۳۹۵-۱۳۸۶)

سینمای مستند؛ تدوین و نمایش؛

سینما و ادبیات؛ سینما و تاریخ

زننر رونق

سرشناسه	: ضابطی جهرمی، احمد، ۱۳۳۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: پژوهش‌ها و اندیشه‌های سینمایی / نویسنده احمد ضابطی جهرمی.
مشخصات نشر	: تهران: نشر رونق، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۲ ص: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۱۹۲-۲-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: سینما — نقد و تفسیر — مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع	: Motion pictures -- Reviews -- Addresses, essays, etc :
موضوع	: سینما — مقاله‌ها و خطابه‌ها
مو	: Motion pictures -- Addresses, essays, lectures :
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵/۴۲ص/ PN۱۹۹۵
رده بندی دیویی	: ۷۹۱/۴۳۷۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۹۸۷۷

زنگنه

پژوهش‌ها و اندیشه‌های سینمایی

نویسنده: دکتر احمد ضابطی جهرمی

چاپ اول: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرماتسا

قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان

p.khazaie@yahoo.com

پیشگام

پیشگفتار مؤلف

این گزیده مقالات و گفتارها، سینمایی، بخشی از پژوهش‌ها، نوشته‌ها و نظرات مرا که در یک دهه اخیر (۱۳۹۵-۱۳۸۱) در نشریات علمی، پژوهشی، در گردهم‌آیی‌ها و نشست‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی دانشگاه‌های هنری و مراکز علمی آموزش رسانه‌ای و فیلمسازی کشور ایراد شده و یا چاپ رسیده، در بر می‌گیرد.

چاپ این مجموعه را می‌توان تداوم محیری دانست که پیش از آن با چاپ کتاب «سی سال سینما» (گزیده مقالات سینمایی: ۱۳۸۵-۱۳۷۰) توسط نشر نی (چاپ اول ۱۳۸۷، چاپ چهارم ۱۳۹۴) آغاز شد.

همچون «سی سال سینما»، مطالب این مجموعه نیز براساس تجانس و همبستگی موضوعی یا محتوایی آنها دسته‌بندی شده‌اند (سال تألیف مقالات و اخذ چاپ آنها در پانویس نخستین صفحه آن مقاله در این کتاب آمده است). در مجموع گفتارها که سخنرانی‌های گردهم‌آیی‌های تخصصی و یا کارگاه‌های آموزشی را در بر می‌گیرد نیز، به همین نحو، تاریخ و محل ارائه آنها ذکر شده‌اند.

مقالات و گفتارهای این کتاب زیر چهار عنوان کلی، دسته‌بندی موضوعی شد:

۱. بخش سینمای مستند (شامل دو مقاله و سه گفتار)
۲. بخش سینما و ادبیات (شامل سه مقاله)
۳. بخش تدوین فیلم (شامل دو مقاله و دو گفتار)
۴. بخش سینما و تاریخ (شامل دو مقاله و یک گفتار پیوست)

بخش‌های یکم تا سوم کتاب بیانگر دلبستگی‌های دیرین من به پژوهش و آموزش سینمای مستند، تدوین فیلم و جنبه‌های سینمایی ادبیات کهن ایران - بویژه دوره سبک خراسانی در شعر فارسی - است. در این میان فقط بخش چهارم کتاب (سینما و تاریخ) ورود مرا در چند سال اخیر به حیطه‌ای نسبتاً جدید از پژوهش‌هایم - گرچه گفتمانی سنتی و همیشگی در تاریخ پژوهش‌های سینمایی بوده - بیان می‌کند: رابطه سینما و تاریخ از چهار منظر «تولید فیلم تاریخی»، «مطالعه ژانر تاریخی»، «فیلمساز در جایگاه مورخ» و «تاریخ‌نگاری سینما: مکاتب، مسایل و مشکلات آن». (گفتار پیوست این بخش که از چهار رب - موضوع رابطه سینما و تاریخ خارج است، صرفاً به این دلیل در انتهای کتاب آمده که اولاً از - احث جدید نظری در محافل دانشگاهی و دیگر محافل علمی ایران در زمینه «علوم شناختی» - بارویکرد به هنر و رسانه‌های سینما و تلویزیون است - ثانیاً آخرین گفتار سینمایی مرا در اواخر سال ۱۳۹۴ (مستقل از چهارچوب درس گفتارهای معمول کلاسی) در بر می‌گیرد.

در مرحله گردآوری و آماده‌سازی این گزیده مقالات و گفتارها، چند تن از دانشجویان سابقم مرا یاری کردند: خانم زهرا مریبان و آقایان اصغر احمدپور، فضل‌اله تازی و محمدرضا خجسته - از این عزیزان سپاسگزارم.

از مدیر محترم نشر رونق آقای کرم‌رضا خجسته، همچنین هنرمند گرامی آقای پرویز بیانی (گرافیک و طراحی روی جلد این کتاب) نیز با قدردانی و سپاسگزاری می‌کنم.

محمد ضابطی جهرمی

تیرماه ۱۳۹۵

فهرست

۱۱	بخش اول: سینمای مستند
۱۳	مفهوم و معیار «مستند بودن» فیلم
۲۳	باستان‌شناسی سینمای مستند: زیرگونه‌های آن
۴۱	پیرامون پژوهش و انواع آن در سینمای مستند
۶۱	گفتمان «فیلم گردآوری» از مواد مستند آرشیوی
۸۵	بخش دوم: جنبه‌های سینمایی ادبیات کهن فارسی
۸۷	تصویر و توصیف سینمایی در شعر کهن فارسی
۱۱۳	جلوه‌های سینمایی «مورف» در شعر سبک خراسانی
۱۲۱	ساختارهای سینمایی زمان در داستان‌های شاهنامه
۱۳۵	بخش سوم: تدوین فیلم
۱۳۷	زیبایی‌شناسی و شکل‌شناسی برش در عصر تدوین دیجیتال
۱۵۵	برش فازی در تدوین فیلم
۱۶۵	تأثیرات فناوری تدوین فیلم بر زیبایی‌شناسی تدوین: چشم‌انداز تاریخی
۱۹۱	بخش چهارم: سینما و تاریخ
۱۹۳	گفتمان ژانر فیلم تاریخی
۲۲۵	روش‌ها، مکاتب و مسائل تاریخ‌نگاری سینما
۲۴۹	پیوست: پیرامون تأثیر علوم شناختی بر نظریه امروزی فیلم